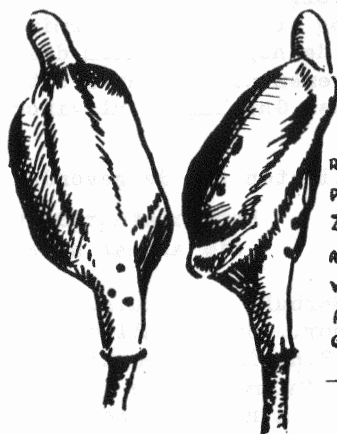

BOYBAUMIA

MEDEDELINGEN VAN DE
BRYOLOGISCHE WERKGROEP
VAN DE
NED. NAT. HIST. VER.

4e Jaargang No. 1
Maart 1950

RED. ADRES: W. MEIJER
PR. HENDRIKKADE 96
ZAANDAM, HOLLAND
ADM.: J. GROENHUYZEN,
WUTTENBACHSTR. 14^{EE}
AMSTERDAM-O.
GEM. GIRO: (3500) G. 183

HERFSTEXCURSIE LANGS DE VECHT BIJ ZWOLLERKERSPEL.

door E. Agsteribbe en J. Landwehr.-

I n l e i d i n g

Het weer was voortreffelijk en onze gastheer, Derk Jan Velthuis, allerhartelijkst, terwijl zijn smeuge conversatie, vol humor en snedigheid, aanstekelijk werkte. Van deze plaats dan ook een woord van hartelijke dank aan het echtpaar Velthuis voor hun gulle en blijmoedige gastvrijheid.

Desondanks heeft deze excursie zelfs niet aan de minst gestelde eisen voldaan. Bryologisch was deze streek allerm minst geschikt om als excursieterrein te dienen. Een algemeen botanische excursie zou daar meer zin hebben, gezien de fluviatiele plantemassassociaties.

G r e p p e l i n s p e c t i e

De ochtendexcursie op 24 September begon bij de Vechtbrug, bekend onder de naam van Berkum-Bruggehoek. Hier leverde een greppel aan weerszijden van de verkeersweg nog de meest bijzonderheden op. Deelnemster en deelnemers hebben

deze greppels grondig onderzocht en spoedig kon dan ook Wim Meijer op zijn Ricciaans paard gehesen worden. Riccia subbifurca, hier gevonden, werd door hem gedetermineerd en kan als nieuw voor ons land ingeschreven worden. Riccia Beyrichiana werd hier voor de 2e maal in ons land gevonden. De eerste keer geschiedde dit op de voorjaarsexcursie van 1948 bij Bortel. Een volgende Riccia leek veel op R. crystallina, die echter nog steeds ongedetermineerd bij Wim Margadant berust. Van de hogere planten die voor deze greppels typisch waren, noemen wij Isoetes setacea, Herniaria glabra, Juncus bufonius, Gnaphalium uliginosum en Samolus Valerandi.

Hier volgen nu de hoklijsten van de gevonden mossen:

(Musci en Hepaticae)

Nomenclatuur Buxbaumia Oct. 1947
zie aldaar auteursnamen.

L 6 65/31. Greppel

Barbula unguiculata, Barbula convoluta,
Bryum argenteum, cum spor., Bryum pallescens c.f.
Ceratodon purpureus - Funaria hygrometrica,
Leptobryum pyriforme - Mnium affine Schwaegr. (M. Seligeri)
met nematodengal! - Pohlia nutans - Pohlia annotina -
Pohlia grandiflora - Pottia truncata - Pseudoscleropodium
purum - Marchantia polymorpha - Riccia cf. crystallina -
Riccia fluitans L. greppel (Wim Meijer merkt hierbij op,
dat deze vorm overeenstemt met de door K. Müller van R. fluitans s.s. onderscheiden R. canaliculata Hoffm. De ex. bezaten archegonien.)

Riccia Beyrichiana Hampe cum spor. (det. E.A., S.G., W.M.)
greppel - Riccia subbifurca Warnst ex. **Cres.** cum spor. (det. Wim Meijer)

Atrichum undulatum Vechtdijk en aanliggende landen.

Brachythecium albicans - Brachythecium velutinum -
Bryum capillare - Calliergonella cuspidata - Calliergon
cordifolium - Climacium dendroides - Dicranella heteromalla -
Drepanocladus aduncus - Eurhynchium striatum - Hypnum cupressiforme - Mnium undulatum - Polytrichum formosum -
Pseudoscleropodium purum - Rhytidiadelphus squarrosus -
Chiloscyphus polyanthus - Lophocolea heterophylla.

Middagexcursie, omgeving Vecht bij Zwollerkerspel.

De middagexcursie werd besteed aan een onderzoek in de nabijheid van de boerderij van Velthuis, n.l. het bosje tussen de boerderij en de Vecht. Bij deze excursie sloten zich nog enkelen aan, waaronder ook Prof. v.d. Wijk.

Hieronder de lijst der gevonden soorten:

L 6 56/13

Amblystegium serpens - *Atrichum undulatum* - *Brachythecium rutabulum* - *Brachythecium velutinum* - *Ceratodon purpureus* - *Dicranum scoparium* - *Eurhynchium Stokesii* - *Eurhynchium Schleicheri* - *Isopterygium elegans* - *Leskea polycarpa* - *Leucodon sabulosum* - *Mnium affine* Schwagr. (incl. *M. Seligeri* Jux. en Milde) - *Mnium hornum* - *Orthotrichum diaphanum* - *Plagiothecium denticulatum* - *Rhytidadelphus squarrosus* - *Tortula muralis* - *Tortula papillosa* - *Frullania dilatata* - *Lophocolea heterophylla*.

Hierbij merkt S. Groenhuijzen op dat *Tortula papillosa* op steen gevonden is, terwijl Limpricht, Brotherus en Dixon opgeven, dat deze soort op bomen voorkomt. Het is dus waarschijnlijk dat *T. papillosa* hier een nieuw substraat gevonden heeft.

Excursie 25 September 1949, de Vecht langs naar Dalfsen.

Na enige beraadslaging meende men dit moerasgebied te moeten verlaten en een aantrekkelijker plaats op te zoeken. De meest nabije plaats, welke beter leek, was Dalfsen. Besloten werd, langs de Vecht lopende, Dalfsen te bereiken. Hoewel deze eendaagse tocht bar veel tijd vergde, kon men onderweg toch nog een aardige vondst boeken, n.l. *Rhodobryum roseum*. Dit miniatuur "palmboompje" groeide aan de Noordzijde van een rivierduintje + 4 k.m. ten Westen van Dalfsen.

Hok No. L 6 57/53.:

Abietinella abietinum - Atrichum undulatum, N.helling -
 Brachythecium albicans, boven op rivierduintje - Bryum ar-
 genteum, bovenop rivierduintje - Ceratodon purpureus, boven
 op rivierduintje - Climacium dendroides, N.helling -
 Dicranum scoparium, N.helling - Hylocomium splendens, N.hel-
 ling - Hypnum cupressiforme, bovenop - Mnium affine Schwaegr.
 (incl. M. Seligeri Jur. ex Milde), N.helling - Pleurozium
 Schreberi, N.helling - Polytrichum juniperinum, bovenop -
 Polytrichum piliferum, bovenop - Pseudoscleropodium purum,
 N.helling - Rhodobryum roseum, N.helling - Rhytidiadelphus
 squarrosus, N.helling - Chiloscyphus polyanthus, N.helling -
 Lophocolea bidentata, N.helling

Enkele hogere planten verdienen vermelding, o.a. Eryngium
 campestre, Scleranthus annuus, Galium verum en Thymus ser-
 pyllum. W. Margadant en enkele andere leden maakten hier
 nog een apart uitstapje, waarbij ze het geluk hadden Abieti-
 nella abietinum te vinden.

Omgeving van het station te Dalfsen, rivierkolk en bossen.

Nadat de Vechtdijk bekeken was (zonder resultaat) en tot het
 bittere eind afgesjouwd, moesten enkele deelnemers huiswaarts
 keren. Bij het station Dalfsen vertrok dan nog een klein
 clubje, om de directe omgeving te verkennen. De gevonden
 soorten volgen hier:

L .6 76/41.

Aulacomnium androgynum, Bos - Atrichum undulatum, Bos -
 Bryum argenteum, bos - Bryum capillare, bos - Calliergonella
 cuspidata, plasje - Calliergonella stramineum, plasje -
 Campylopus fragilis, bos - Ceratodon purpureus, bos -
 Dicranella heteromalla, bos - Dicranum scoparium, bos -
 Dicranoweisia cirrata, bos - Eurhynchium Stokesii, bos -
 Fontinalis antipyretica, cum spor., plasje - Grimmia apocarpa,
 op muur - Hypnum cupressiforme - Isopterygium elegans, bos -
 Isoetium myosuroides, bos - Leptodictyum riparium, plasje -
 Leskea polycarpa - Mnium affine det. E.A., bos - Mnium
 hornum, bos - Orthodicranum montanum, bos - Plagiothecium
 denticulatum, bos - Pleuridium acuminatum, det. E.A., plasje -
 Pleurozium Schreberi, bos - Pohlia nutans, bos - Polytrichum
 formosum, bos - Pseudoscleropodium purum, bos - Rhytidiadel-

phus squarrosus, bos - Tortula muralis, bos -
 Frullania dilatata, bos - Gymnocolea inflata, bos - Lophocolea
 heterophylla, bos - Pellia epiphylla, bos - Riccia fluitans L.
 landvorm, det.W.M., plasje.

Deze excursie heeft ons wel geleerd, dat een zorgvuldige
 keuze gedaan moet worden uit streken, waarvan we met zeker-
 heid kunnen zeggen dat ze bryologisch belangrijk zijn.

SUMMARY. Bryological excursions in the vicinity of the
 river "Overijsselse Vecht".

On the 24th and 25th of September 1949, a weekend foray was
 held in the vicinity of Zwolle in the province of Overijssel.
 Most of the country here is in cultivation so that the
 search was really limited to copses, the banks of the river
 Vecht, ditches and ponds and a small wood.

Consequently the harvest was not very great and with the
 exception of Rhodobryum roseum and a few Riccias (R.subbi-
 furca Warnst, new for Holland), no notable finds were re-
 corded.

MASSA-VEGETATIE VAN RICCARDIA SINUATA (Dicks.) TREV. in
 een BRONPOELTJE bij RENKUM

 door Elly Nannenga - Bremekamp, met teke-
 ningen van de schrijfster.

Dicht bij de plaats waar de weg van Heelsum naar Bennekom
 de Renkumse beken kruist, ligt een paar honderd meter van
 de beek verwijderd, een bron van de Renkumse beek. Het wa-
 ter verzamelt zich dadelijk in een poeltje, dat ruim ander-
 halve meter beneden het niveau van de omringende weilanden
 ligt. Het poeltje zelf is ongeveer drie bij zeven meter
 groot en een halve meter diep. De steile oevers zijn be-
 groeid met brandnetel en braam (Rubus spec), wijfjes-varen
 (Athyrum filix-femina) en Pella epiphylla; en het geheel
 ligt in de diepe schaduw van Es (Fraxinus), Eik (Quercus
 en Vlier (Sambucus nigra). robur

De bodem is zandig en slechts met een dun laagje bruin be-
 zinksel bedekt, het water koud en helder. Hier groeit Ric-
 cardia sinuata in weelderige, diepgroene pollen, die, tot